

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนต่อการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดมหาสารคาม ตามลำดับดังนี้

1. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความคิดเห็น
2. งานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
3. พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2522
4. เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมหาสารคาม
5. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางถนน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความคิดเห็น

1. ความหมายของความคิดเห็น

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2524 : 246 -247) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็นข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญา ความคิดประกอบถึงแม้จะ ไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยัน ได้เสมอไปก็ตาม และอีกความหมายหนึ่งคือ ทรรศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับปัญหา

โคลาซา (Kolasa, 1969 : 11) กล่าวว่าไว้ว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลในขั้นที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเห็นในการประเมินผลถึงใดสิ่งหนึ่งจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อมต่างๆ หรือ "ความคิดเห็น" เป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ถูกจำกัดแต่เน้นสิ่งเร้าที่ได้รับอิทธิพลมาจากการ โหม้เพียง

โอสกัมป์ (Oskamp, 1997 : 15) กล่าวว่า ความคิดเห็นน่าจะใกล้เคียงกับความเชื่อมากกว่าชอบและเนื้อหา โดยไม่องค์ประกอบของความรู้มากกว่าองค์ประกอบของความรู้ลึกหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับความปรารถนาและความ

ต้องการ ดังนั้นความคิดเห็นจึงเป็นการแสดงออกของทัศนคติที่มีอยู่ภายใน โดยการพูดหรือการเขียนหรือการกระทำ

ขวัญใจ สมรรถบุตร (2524 : 8) กล่าวว่า ความคิดเห็นของบุคคลจะเกี่ยวพันกับคุณสมบัติประจำตัวของบุคคลอีกด้วย ซึ่งคุณสมบัติประจำตัวบางอย่าง เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน และการติดต่อกันระหว่างบุคคล นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลและกลุ่มมีความคิดเห็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทั้งนี้เพราะพื้นฐานความรู้อันเป็นกระบวนการสังคมที่ได้รับจากการศึกษามาเป็นเวลานานหลายปี จะเป็นรากฐานในการก่อให้เกิดความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะ

พิชัย คุ่มหรั่ง (2541 : 17) กล่าวว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ ด้วยการพูดหรือการเขียน ซึ่งในการแสดงออกนี้จะตั้งข้อสงสัยเห็นความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องมือช่วยในการพิจารณาและประเมินว่าก่อนที่จะมีการตัดสินใจแสดงออก ซึ่งการแสดงออกความคิดเห็นนี้อาจจะเห็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ในบางสภาพการณ์ ความคิดเห็นอาจจะอยู่ในลักษณะเห็นด้วยมากหรือเห็นด้วยน้อยก็ตาม

อนันต์ ชัยชาญ (2541 : 9) กล่าวว่า ความคิดเห็น เป็นการแสดงความรู้สึกรักของบุคคลแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งใดหนึ่ง อาจเป็นบุคคล กลุ่มคน หรือสถานการณ์ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ ด้วยการพูดหรือการเขียน ซึ่งแตกต่างกันไปตามความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมความคิดเห็นจึง ไม่ถาวรและมีกรเปลี่ยนแปลงได้โดยง่าย

เกียรติพงษ์ ชาวสาธิต (2542 : 54) กล่าวว่า ความคิดเห็น" เป็นการแสดงความรู้สึกรักของบุคคลแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นบุคคล กลุ่มคนหรือสถานการณ์ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ ด้วยการพูดหรือการเขียน ซึ่งแตกต่างกันไปตามความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม ความคิดเห็นจึงไม่ถาวร และมีกรเปลี่ยนแปลงได้โดยง่าย

จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวผู้วิจัยจึงสรุปว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกรักต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เช่นความรู้สึกรักเชื้อชาติที่ไม่อยู่ตามความมั่นคง หรือความจริง แต่ขึ้นอยู่กับจิตใจบุคคลจะแสดงออกโดยมีข้ออ้าง หรือการแสดงเหตุผลสนับสนุนหรือป้องกันความคิดนั้นความคิดเห็นบางอย่างเป็นผลของการแปลความหมายของข้อเท็จจริง ซึ่งขึ้นกับคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคล เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน สภาพแวดล้อม ฯลฯ และมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ การแสดงความคิดเห็นนี้อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่น ๆ ก็ได้

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

กิตติ สุทธิสัมพันธ์ (2542: 12-15) ได้สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล ดังนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

2.1.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่างๆ คุณภาพของสมอง

2.2.2 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออก ซึ่งความคิดเห็นและการศึกษาทำให้บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่างๆอย่างมีเหตุผล

2.2.3 ความเชื่อ ตำนาน และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่าง ๆ อาจจะได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มบุคคลในสังคม หรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

2.2.4 ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งต่อความคิดเห็น

2.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

2.2.1 สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

2.2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อความเห็นของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็จะต้องยอมรับและปฏิบัติ ตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น ทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

2.2.3 ข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้เพราะข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคล ได้รับแตกต่างกัน ก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

2.3 การวัดความคิดเห็น

การที่เราจะทราบถึงความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น เราต้องมีเครื่องมือวัดที่เชื่อถือได้ เนื่องจากความคิดเห็นของบุคคล เป็นสิ่งที่ได้รับอิทธิพลมาจากทัศนคติ ดังนั้นการวัดความคิดเห็นจึงเป็นการวัดทัศนคตินั้นเอง เครื่องมือในการวัดทัศนคตินั้นมีอยู่หลายแบบ แต่แบบที่นิยมใช้กันคือ แบบของลิคเคิร์ต กล่าวคือ เราสามารถวัด

2. อำนาจหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 จ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บทวางมาตรการ ส่งเสริมสนับสนุนการป้องกันบรรเทาและฟื้นฟูจากสาธารณภัย โดยการกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัย สร้างระบบ ป้องกัน เตือนภัยฟื้นฟูหลังเกิดภัยและการติดตามประเมินผลเพื่อให้หลักประกันใน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 2.1 ดำเนินการจัดทำนโยบาย แนวทาง และวางมาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 2.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบป้องกัน เตือนภัย และบรรเทาสาธารณภัย
- 2.3 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการป้องกัน เตือนภัย และบรรเทาสาธารณภัย
- 2.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการสร้างเครือข่ายป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย
- 2.5 สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 2.6 ฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและฟื้นฟูสภาพพื้นที่ ตามระเบียบที่กฎหมายกำหนด
- 2.7 ส่งเสริม สนับสนุน และปฏิบัติภารกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและช่วยเหลือผู้ประสบภัย และฟื้นฟูสภาพพื้นที่
- 2.8 อำนวยการและประสานการปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย และฟื้นฟู บูรณะสภาพพื้นที่ที่ประสบสาธารณภัยขนาดใหญ่
- 2.9 ประสานความช่วยเหลือในการป้องกัน การช่วยเหลือ การบรรเทาและฟื้นฟูสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ

2.10 คำนึงการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือ
ตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

3. แนวทางในการสนับสนุนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในฐานะส่วนราชการที่มีหน้าที่ในการส่งเสริม
และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารงาน และปฏิบัติงานได้ตาม
อำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะ ครอบคลุมองค์ความรู้ของประชาชน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงเห็นความสำคัญขอบทบาทขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนจะช่วยลดปัญหาความสูญเสียที่เกิดจากอุบัติเหตุ
ทางถนน ได้อย่างมาก ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจ
หน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มาตรา 13 ให้เทศบาลเมืองพัทยาและองค์การ
บริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประ โยชน์ของ
ประชาชนในท้องถิ่นตนเอง ดังนี้

(2) การจัดให้มีและการบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

(26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

(29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน

และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

แนวทางในการสนับสนุนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ ตาม
มติคณะรัฐมนตรี 8 มิถุนายน 2548 มีดังนี้

3.1 การขยายและปรับบำรุงทางสายรองให้ปลอดภัยและให้ใช้การได้ทุกฤดูกาล
เพื่อให้ประชาชนนิยม ใช้และให้สามารถช่วยระดมการจราจรได้ รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไข
จุดเสี่ยงอันตรายบนถนน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

3.2 เพิ่มสัญญาณไฟ ไฟกระพริบ และป้ายเตือนต่างๆบริเวณจุดอันตรายจุดเสี่ยง
ให้พอเพียงและจุดโศกณียะให้มีแสงสว่างและประสิทธิภาพเพียงพอต่อความปลอดภัย เช่น
ร่วมทาง ทางแยกที่ตัดกับถนนใหญ่ ถนนที่ตัดใหม่ หรือขยายถนนใหม่ และทางลาดยาง

สายต่างๆ โดยฝ่าย/ ศึกษานโยบายต้องชัดเจนและเห็นได้ง่ายในระยะทางที่เหมาะสม เพื่อสร้างความปลอดภัยรวมทั้งการเพิ่มจุดพิภรณณ์ในระยะตามเส้นทางสายหลัก

3.3 ให้มีส่วนร่วมบำรุงรักษา คุณลักษณะในส่วนรับผิดชอบอย่างเป็นระบบและเชื่อมโยงกับหน่วยงานของกระทรวงคมนาคมมากขึ้น

3.4 ให้จัดทำแผนรองรับป้องกันอุบัติเหตุจากรถทางถนน ในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ ซึ่งอาจเป็นงานประเพณีจังหวัดหรืองานส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเป็นต้น โดยเสนอแผนไม่น้อยกว่าหนึ่งเทศกาล รวมทั้งการพิจารณาจัดพื้นที่บริเวณเล่นน้ำและการเสนอภาพลักษณ์ ของการเล่นสงกรานต์ที่ถูกต้องตามประเพณี

3.5 พัฒนาศักยภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาคูอุบัติเหตุทางถนนอย่างยั่งยืน ของหน่วยงานระดับพื้นที่ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสร้างเครือข่ายและกลุ่มเป้าหมาย (Focus group) ให้มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำยุทธศาสตร์ และการรณรงค์เพื่อการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน และถูกต้องตรงกับสภาพการณ์และสภาพพื้นที่

3.6 พัฒนาพื้นฐานข้อมูลอุบัติเหตุระดับชุมชนให้มีการเชื่อมโยง และวิเคราะห์เป็นระบบ โครงข่าย

3.7 จัดทำแผนความปลอดภัยจากการจราจร ระดับองค์กรการปกครองท้องถิ่น

4. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2546

องค์การอนามัยโลกได้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญ 6 ประการในการพัฒนาระบบความปลอดภัยทางถนนในรายงานโลกเรื่องการป้องกันการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากรถทางถนน เมื่อ ปี พ.ศ. 2545 ประการแรกคือ ให้มีหน่วยงานหลักของรัฐบาลที่จะเป็นผู้นำในการสร้างความปลอดภัยทางถนนระดับชาติและระบุถึงการประยุกต์ใช้ข้อเสนอแนะ 6 ประการสำหรับประเทศที่มีทรัพยากรมนุษย์และการเงินจำกัด ให้มีความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ หรือองค์กรภาคเอกชนหรือทำงานร่วมกับหุ้นส่วนอื่น ๆ (Stakeholders) เพื่อนำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติ รัฐบาลไทยใน ปี พ.ศ. 2546 ได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2546 จัดตั้งศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนเป็นองค์กรระดับชาติ เพื่อดูแลงานด้านความปลอดภัยทางถนน โดยบูรณาการหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรประชาชนทุกภาคส่วนเข้าร่วมมือกันในการสร้างความปลอดภัยทางถนนให้แก่ประชาชน ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีดูแลรับผิดชอบเป็นผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีช่วยว่า

การกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีช่วยว่าการ
 กระทรวงศึกษาธิการเป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ และคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนจาก
 ส่วนราชการ และผู้เชี่ยวชาญนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง โดยมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสา
 ธารณภัยเป็นเลขานุการศูนย์ฯ คณะกรรมการศูนย์ฯ อำนวยการควบคุมความปลอดภัยทางถนน ได้
 กำหนดวิสัยทัศน์ที่จะร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น โดยการยกระดับ
 มาตรฐานความปลอดภัยทางถนนและพัฒนาไปสู่คนแม่บทความปลอดภัยทางถนน
 พ.ศ.2548-2551 โดยกำหนดเป้าหมายในระยะแรกให้ลดผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนลง
 จาก 22.21 คนต่อแสนประชากรในปี พ.ศ.2548 ให้ไม่เกิน 20.00 คนต่อแสนประชากร ในปี
 พ.ศ. 2551

อุบัติเหตุทางถนนเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย ซึ่งในแต่ละปีจะมีผู้ประสบภัย
 เนื่องจากอุบัติเหตุทางถนนเป็นจำนวนมากดังกล่าว ไม่ว่าจะในรูปแบบการเสียชีวิต การบาดเจ็บ
 และพิการ การสูญเสียชีวิตล้าน เมื่อเทียบกับต่างประเทศแล้วพบว่า สาเหตุการตายของคน
 ไทยเกิดจากอุบัติเหตุทางถนนเป็นอันดับต้นๆ ดังนั้นการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนจึง
 เป็นปัญหาใหญ่ที่ภาครัฐจะต้องให้ความสนใจและเข้ามามีบทบาท เพื่อลดความสูญเสียชีวิต
 ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ฯลฯ พ.ศ.ท.ทักษิณ ชินวัตร ขณะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
 ได้กล่าวในโอกาสประชุมสัมมนาผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ที่เกี่ยวข้อง “อุบัติเหตุแก้ไขได้ถ้า
 ทุกฝ่ายเอาจริง” เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2547 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล ดังนี้ “การลด
 อุบัติเหตุเป็นเรื่องทำได้แก้ไขได้ และป้องกันได้ การทำงานในช่วงต่อไปต้องทำให้ดีขึ้น
 โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มาสัมมนาหาแนวทางที่ถูกต้อง ถ้าพบว่าสิ่งใดลดอุบัติเหตุได้ต้องรีบ
 ทำ ต้องจริงจัง การแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ ต้องทำวันนี้และทำอย่างต่อเนื่อง” ศูนย์อำนวยการ
 ความปลอดภัยทางถนน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แจ้งให้จังหวัดทุกจังหวัดจัดตั้ง
 ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนระดับจังหวัดขึ้น เพื่อดำเนินการป้องกันและลด
 อุบัติเหตุทางถนนทั้งในช่วงเทศกาลต่าง ๆ และช่วงปกติ ภายใต้ยุทธศาสตร์ 6 ด้าน พร้อมทั้ง
 กำหนด ตัวบุคคลและหน่วยงานรับผิดชอบให้ชัดเจน เพื่อสามารถติดตามประเมินผลได้
 อย่างครบถ้วนถูกต้อง โดยประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคีเครือข่ายลดอุบัติเหตุ
 ทางถนน อาทิพร. มูลนิธิ สมาคม สโมสร รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น ผู้ทำกรวิจัยในฐานะเป็น
 ผู้รับผิดชอบงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน
 จังหวัดมหาสารคาม จึงมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนใน
 เขตอำเภอเมืองมหาสารคาม ค่อยการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน

จังหวัดมหาสารคาม ภายใต้ยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ดังกล่าว เพื่อผลการวิจัยจะเป็นข้อเสนอแนะให้
 สำหรับผู้บริหารศูนย์ฯ และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องนำไปวางแผนการดำเนินงานที่องกัน
 และลดอุบัติเหตุทางถนนให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อไป

พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2522 มาตรา 26 ให้จัดตั้งหน่วย
 อาสาสมัครขึ้นทุกเขตในกรุงเทพมหานครและทุกอำเภอทั่วราชอาณาจักร เพื่อช่วยเหลือใน
 การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัย
 ฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2547 ข้อ 4 ในระเบียบนี้ “อปพร.” หมายความว่า อาสาสมัครป้องกันภัย
 ฝ่ายพลเรือน ศูนย์ อปพร. หมายความว่า ศูนย์ อปพร.กลาง ศูนย์ อปพร.เขต ศูนย์ อปพร.
 จังหวัด ศูนย์ อปพร.อำเภอ ศูนย์ อปพร.กิ่งอำเภอ ศูนย์ อปพร.เทศบาล ศูนย์ อปพร.
 องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์ อปพร.กรุงเทพมหานคร ศูนย์ อปพร.ในเขต
 กรุงเทพมหานคร และศูนย์ อปพร.เมืองพัทยา

หมวด 3 ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา 18 ให้รัฐมนตรีเป็นผู้บัญชาการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่ง
 ราชอาณาจักร มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทั่วราชอาณาจักร จัดตั้งหน่วย
 ปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการป้องกันภัยและบังคับบัญชา ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
 และพนักงานป้องกันภัยทั่วราชอาณาจักร ให้บังคับกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้อำนวยการ
 ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร มีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการป้องกันภัย
 พลเรือนแห่งราชอาณาจักรมอบหมาย และในกรณีที่ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนไม่
 อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่ง
 ราชอาณาจักรปฏิบัติราชการแทน

มาตรา 21 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
 จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตจังหวัด แต่งตั้งพนักงานป้องกัน
 ภัย จัดตั้งหน่วยปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และบังคับบัญชา
 ผู้อำนวยการป้องกันภัยพลเรือนและพนักงานป้องกันภัยในเขตจังหวัด

มาตรา 22 ให้นายอำเภอเป็นผู้บัญชาการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ
 มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตอำเภอเฉพาะในเขตเทศบาล แต่งตั้ง

พนักงานป้องกันภัย บังคับบัญชาพนักงานป้องกันภัยในเขตอำเภอเฉพาะนอกเขตเทศบาล
 กับมีหน้าที่สนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัดในการป้องกันภัยฝ่าย
 พลเรือน และควบคุมดูแลการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตเทศบาลตำบลด้วย

มาตรา 23 ให้นายกเทศมนตรีเป็นผู้ดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาล
 มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตเทศบาล แต่งตั้งผู้บังคับบัญชา พนักงาน
 ป้องกันภัยในเขตเทศบาล กับมีหน้าที่สนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด
 ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแต่สำหรับเทศบาลตำบล ให้นายกเทศมนตรีมีหน้าที่สนับสนุน
 ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนด้วย

๕. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

พ.ศ. 2547

โดยที่ในการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหน่วย
 อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อาศัยอำนาจตามมาตรา 5 มาตรา และมาตรา 27
 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนพ.ศ. 2522 รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยจึงออก
 ระเบียบนี้ไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด 1 สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและกรณียกเว้น

ข้อ 6 สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ต้องมีคุณสมบัติและ ไม่มี
 ลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีสัญชาติไทย
2. มีอายุ ไม่น้อยกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
3. มีภูมิลำเนาหรือตั้งที่อยู่ ในเขตศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนนั้น
4. เกือบใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็น

ประมุข

5. ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
6. ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพหรือวิกลจริต หรือสติฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

หรือเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ

7. ไม่เป็นพระภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช
8. ไม่เป็นผู้มีจิตใจเียงในทางทุจริตหรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรม หรือมี

พฤติกรรมอันเป็นภัยต่อสังคม

ข้อ 7 สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ้นจากสมาชิกเมื่อ

1. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งตาม ข้อ 6
2. ตาย
3. ลาออก
4. ผู้อำนวยการศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สั่งให้พ้นจาก

สมาชิกภาพ เพราะกระทำผิดวินัย หรือประพฤติคนไม่เหมาะสม

ข้อ 8 การฝึกอบรม อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หลักสูตรการฝึกอบรม ระยะเวลาการฝึกอบรม และสิทธิในการรับวุฒิบัตร ให้เป็นไปตามระเบียบแบบที่ระเบียบนี้ สำหรับหลักสูตรการฝึกอบรมเพิ่มทักษะอื่นๆ ให้เป็นไปตามที่ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกลางกำหนด

หมวด 2 คณะกรรมการอำนวยการศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ข้อ 11 ให้คณะกรรมการอำนวยการศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กลาง ประกอบด้วยรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ได้รักษาหมาย เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้าภารกิจสาธารณะภัยและพัฒนาเมือง

ปลัดกรุงเทพมหานคร อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินแปดคน ซึ่งเป็นประธานกรรมการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็น กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หมวด 4 การจัดหน่วยอาสาสมัคร และการป้อนองนังดับบัญชา

ข้อ 22 ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร

เป็นผู้บังคับบัญชาศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกลาง รองผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กลาง รับผิดชอบปกครองบังคับบัญชา และกำกับดูแลผู้อำนวยการศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ทั้งราชอาณาจักร

ข้อ 25 ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด เป็นศูนย์อาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จังหวัด และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด โดยมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ข้อ 26 ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ เป็นศูนย์อาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ และที่ทำการปกครองอำเภอ เป็นศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ โดยมีเจ้าหน้าที่ที่ทำการปกครองอำเภอ เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

กิ่งอำเภอ ให้มีศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้า ประจำกิ่งอำเภอ เป็นผู้ดำเนินการศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกิ่งอำเภอ และมีอำนาจหน้าที่เหมือนผู้อำนวยการศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอ

ข้อ 27 ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาล เป็นศูนย์อาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาล และสำนักปลัดเทศบาล เป็นศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาล โดยมีเจ้าหน้าที่สำนักปลัด เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

องค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยให้ นายกองดีการบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ดำเนินการศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน องค์การบริหารส่วนตำบล และมีอำนาจหน้าที่เหมือนผู้อำนวยการศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาล

หมวด 5 หน้าที่และการนั้งใช้

ข้อ 36 สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และผู้ที่ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมอบหมายในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ข้อ 37 ให้ผู้อำนวยการศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัด และศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสั่งการอนุมัติ อนุญาต เกี่ยวกับ การปฏิบัติภารกิจ และอาจมอบหมายให้ผู้อำนวยการศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อำเภอ กิ่งอำเภอ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยาหรือในเขตกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี สั่งอนุมัติ อนุญาตแทนก็ได้

ข้อ 38 เมื่อเห็นเป็นการสมควร ผู้อำนวยการศูนย์อาสาสมัครท้องถิ่นภัยฝ่ายพลเรือน อาจตั้งสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ไปปฏิบัติภารกิจนอกเขตก็ได้
ถ้าผู้อำนวยการศูนย์อาสาสมัครท้องถิ่นภัยฝ่ายพลเรือน ใกล้เคียงร้องขอ

2. ระเบียบศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกลางว่าด้วยคณะกรรมการ ประสานงานศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2549

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ อปพร.
เพื่อส่งเสริมให้สมาชิก อปพร. เข้ามามีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการในหน่วย อปพร.
และพัฒนางาน อปพร. ให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 23 (3) และ (7) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่าย
พลเรือนกลางจึงออกกระเบื้องไว้ ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกลาง
ว่าด้วยคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. 2549”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้มีคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. ดังนี้

ข้อ 1 คณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร.เทศบาล ศูนย์ อปพร. เขตใน
กรุงเทพมหานคร และศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา

ข้อ 2 คณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. อำเภอ/กิ่งอำเภอ

ข้อ 3 คณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. จังหวัด และศูนย์ อปพร.
กรุงเทพมหานคร

ข้อ 4 ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์ อปพร.
เทศบาลศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา เรียกประชุม
สมาชิก อปพร. ในสังกัด เพื่อให้สมาชิกที่มาประชุมถือกันเองเป็นคณะกรรมการ
ประสานงานศูนย์ อปพร. และเสนอให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตพื้นที่แต่งตั้ง
รวมกรรมการทั้งหมดไม่เกินสิบห้าคน ในจำนวนนี้ให้มีตำแหน่งประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ เภรียุติ และเลขานุการ

ข้อ 5 คณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบลศูนย์
อปพร. เทศบาล ศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา มีวาระการ

ดำรงตำแหน่งสองปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง โดยตำแหน่งประธานกรรมการ และ
เลขานุการ ให้ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

เมื่อตรากำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง ให้มีการเลือกคณะกรรมการ
ประสานงานศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา ภายในสามสิบวัน โดยให้คณะกรรมการชุดเดิมปฏิบัติ
หน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. ชุดใหม่

ในกรณีตำแหน่งประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเหรัญญิกหรือ
เลขานุการ วางลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ ให้กรรมการที่เหลืออยู่เลือกกันเองแทนตำแหน่ง
ที่ว่างภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง แล้วเสนอให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.
เขตพื้นที่แต่งตั้ง โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีกรรมการวางลงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการ ให้ผู้อำนวยการ
ศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์ อปพร. เทศบาล ศูนย์ อปพร. เขตใน
กรุงเทพมหานคร และศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา เรียกประชุมสมาชิก อปพร. ในเขตพื้นที่
เพื่อให้มีการเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่กรรมการวางลง
แล้วเสนอให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตพื้นที่แต่งตั้ง โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่า
วาระที่เหลืออยู่ของกรรมการ เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่เหลืออยู่ไม่ถึงเก้า
สิบวัน

ข้อ 6 นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตามข้อ 5 กรรมการพ้นจาก

ตำแหน่งเมื่อ

- (1) พ้นจากสมาชิกภาพของ อปพร.
- (2) ย้ายสังกัด
- (3) ลาออก
- (4) ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตพื้นที่มีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุ

ประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ หรือสร้างความเสียหายให้กับกิจการ อปพร.

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมหาสารคาม

สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมหาสารคาม เป็นหน่วยงาน
ตัวแทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระดับจังหวัด ดำเนินงานดังนี้ (กรมป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย. 2546 : 77)

1. ภารกิจ

ภารกิจมีดังต่อไปนี้

- 1.1 เป็นตัวแทนของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 6 ขอนแก่น
- 1.2 ร่วมเป็นผู้แทนในคณะกรรมการและหรือคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การช่วยเหลือประชาชนและฟื้นฟูสภาพพื้นที่ที่ประสบปัญหาสาธารณภัยในระดับจังหวัดและอำเภอ เช่น คณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณภัยในจังหวัดและอำเภอ (กขภ.จ และกขภ.อ) คณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยจังหวัด (กปอ.จ.) เป็นต้น
- 1.3 ประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในจังหวัด
- 1.4 ilar ให้ความรู้เพื่อความตระหนักและเตรียมความพร้อมในการป้องกัน เตือนภัย ตลอดจนช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินให้น้อยที่สุด
- 1.5 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่ประชาชน เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ
- 1.6 สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน และประชาชนในการป้องกันบรรเทา และช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหสาธารณภัย
- 1.7 จัดเก็บและรวบรวมสถิติเกี่ยวกับภัยต่าง ๆ พื้นที่เสี่ยงภัยประเภทที่เกิดและอาจเกิดขึ้นในจังหวัด รวมทั้งท้าวหน่วยงานและผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณภัยจังหวัด ตลอดจนการจัดทำแผนงาน โครงการที่เกี่ยวกับการ ป้องกันการบรรเทาและการช่วยเหลืออันนี้คงมาจากการเกิดสาธารณภัยในจังหวัด

2. อัตรากำลังเจ้าหน้าที่

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ดังนี้

2.1 ฝ่ายอำนวยการและบริหารทั่วไป มีเจ้าหน้าที่

- 2.1.1 ปฏิบัติงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ งานงบประมาณงาน การเงิน และบัญชี ตลอดจนงานบริหารรณกลาง และเงินทดรองราชการในความรับผิดชอบของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดมหาสารคาม

2.1.2 อำนาจการควบคุม กำกับ สนับสนุน และประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกิจด้านการสาธารณสุข

2.1.3 อำนาจการและปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและฟื้นฟูผู้ประสบภัย และสภาพพื้นที่ในภาวะฉุกเฉิน

2.1.4 สนับสนุนและประสานความช่วยเหลือ ตลอดจนปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1.5 ประสานการปฏิบัติการร่วมกับอาสาสมัครองค์กรประชาชนในการดำเนินการด้านสาธารณสุข

2.1.6 เผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข

2.1.7 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ประชาชน ตลอดจนองค์กรเอกชน ในการสร้างเครือข่ายเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข

2.1.8 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

2.2 ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ มีหน้าที่

2.2.1 ศึกษาวิเคราะห์ สำรวจ และจัดทำฐานข้อมูลสภาพภูมิประเทศ สิ่งก่อสร้างที่อาจเป็นสาเหตุของการเกิดสาธารณสุข

2.2.2 ดำเนินการและประสานงานด้านวิศวกรรมในการป้องกันสาธารณสุข อย่างเป็นระบบ ตลอดจนวิเคราะห์ความเหมาะสม ด้านวิศวกรรมและประเมินราคา โครงการ

2.2.3 ควบคุม กำกับ ติดตาม เฝ้าระวังการปฏิบัติการป้องกัน บรรเทาและฟื้นฟูด้านสาธารณสุข ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และมาตรฐานที่กำหนด

2.2.4 ดำเนินการฟื้นฟูบูรณะสภาพพื้นที่ประสบภัย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และแก้ไขให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

2.2.5 ดำเนินการเฝ้าระวัง รับแจ้งเหตุ รายงาน และติดตามสถานการณ์สาธารณสุขตลอด 24 ชั่วโมง

2.2.6 ประเมินและรายงานระดับความรุนแรงขั้นต้นของสาธารณสุข เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ สั่งการกู้ภัย และเร่งระดมทรัพยากร

2.3 ฝ่ายสงเคราะห์ผู้ประสบภัย มีหน้าที่

2.3.1 ดำเนินการช่วยเหลือ อพยพผู้ประสบภัย และดำเนินการกู้ภัย

2.3.2 ประสานงานในการจัดหา จัดสรร และสนับสนุนทรัพยากรเพื่อ
การประชาสัมพันธ์

2.3.3 ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือผู้ประชาสัมพันธ์ เพื่อบรรเทาปัญหาความ
เดือดร้อนเฉพาะหน้าร่วมกับศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและหน่วยงานในส่วน
ภูมิภาค

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางถนน

ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน (2549 : 5) ได้กล่าว ถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ
ความปลอดภัยทางถนนไว้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านบุคคล

- 1.1 มีการสวมใส่เครื่องแต่งกายตะกั่วกรองรังสีที่ถูกต้อง ขณะขับขี่ ดังนี้
 - 1.1.1 หมวกนิรภัย (สำหรับรถจักรยานยนต์)
 - 1.1.2 เข็มขัดนิรภัย (สำหรับรถยนต์)
 - 1.1.3 เสื้อแขนยาว (สำหรับรถจักรยานยนต์)
 - 1.1.4 กางเกงขายาว
 - 1.1.5 ถุงมือ (สำหรับรถจักรยานยนต์)
 - 1.1.6 รองเท้าหุ้มส้น
- 1.2 มีความพร้อมทางร่างกาย และจิตใจ
- 1.3 มีมารยาท และน้ำใจในการขับขี่
- 1.4 มีความรู้เรื่องกฎจราจร และเครื่องหมายจราจร
- 1.5 มีทัศนคติการขับขี่ที่ถูกต้อง

2. ปัจจัยด้านยานพาหนะ

- 2.1 ควรมีการตรวจเช็คในส่วนต่างๆ ของรถ ดังนี้
 - 2.1.1 น้ำมันเชื้อเพลิง
 - 2.1.2 น้ำมันเครื่อง
 - 2.1.3 ยาง
 - 2.1.4 โช้ (สำหรับรถจักรยานยนต์)

- 2.1.5 เครื่องยนต์
- 2.1.6 เบรค
- 2.1.7 คลัทช์
- 2.1.8 ระบบไฟ
- 2.1.9 แบตเตอรี่
- 2.1.10 การติดเครื่องยนต์

3. สภาพแวดล้อม

3.1 ศึกษา ตรวจสอบสภาพทาง ระยะทางก่อนออกเดินทาง คำนึงถึงสภาพเส้นทางที่เดินทางที่ใกล้หรือสะดวกที่สุด เพิ่มความระมัดระวัง สำหรับเส้นทางที่ไม่คุ้นเคย

3.2 คำนึงถึงความปลอดภัยจากสภาพถนน เครื่องหมายจราจร สัญญาณจราจรต่างๆ

3.3 เช็ควินิจฉัยรถจักรยานยนต์หลังจากการจอดทิ้งเป็นระยะๆ สังเกตสภาพแวดล้อมทั่วไป เช่น คน สัตว์ สิ่งกีดขวาง

3.4 คำนึงถึงทัศนวิสัยในการมองจากการที่จราจรแออัดและสภาพอากาศที่ไม่ปกติ

3.5 เพิ่มทัศนวิสัยการมองเห็นได้จากเครื่องแต่งกาย และการขับขี่ เปิดไฟหน้าตลอดเวลาวัน สำหรับรถจักรยานยนต์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

เสรวเสริญ ตรีอารี (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ขับขี่รถยนต์บรรทุกตั้งแต่สี่ล้อขึ้นไปที่มีต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจร มีสาเหตุมาจากผู้ขับขี่มีอาการเมึบเมาสุรา เป็นอันดับแรก อันดับสอง การขับขี่ด้วยความเร็วสูง และอันดับสามคือ สภาพของรถยนต์ที่ชำรุดบกพร่อง เช่น ยางระเบิด เบรกแตก คันเร่งชำรุด ฯลฯ การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ความแตกต่างด้านอายุ สถานภาพการสมรส ภูมิลำเนา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประเภทการดำเนินงาน(จำนวนชั่วโมงในการขับรถบรรทุกใน 1 วัน ระยะในการขับรถบรรทุกใน 1 วันและประเภทของรถบรรทุกที่ขับ) ไม่มีผลทำให้เกิดความคิดเห็นต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจรแตกต่างกัน

ส่วนความแตกต่างในด้านระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน (ระยะเวลาในการเข้ารับบรรจุ, ระยะเวลาในการเข้ารับบรรจุใน 1 ชั่วโมง) มีผลทำให้เกิดความคิดเห็นต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจรแตกต่างกัน

กิตติ พิษพันธ์ (2548 : บทความย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาคิดเห็นต่อการป้องกันอุบัติเหตุใน บริษัท มัตสึซึตะอิเล็กทรอนิกส์ (อยุธยา) จำกัด พบว่า

1. การดำเนินงานป้องกันการเกิดอุบัติเหตุใน โรงฝึกงานประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านการบังคับการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ด้านการป้องกันและแก้ไขทางวิศวกรรม และด้านการให้ความรู้ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการดำเนินการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุใน โรงฝึกงานประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิค เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามคณะวิชา โดยในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุทธิอรดี สุขสวัสดิ์ (2550 : บทความย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามต่อการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม พบว่า

1. ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคามอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามต่อการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประชาชนเพศชาย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน ของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม มากกว่าประชาชนเพศหญิง

3. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง กรรมกร และเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองมหาสารคาม มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขายและประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน

ดวงเด่น สุบุตรดี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแม่เต่า อำเภอแม่เต่า จังหวัดมหาสารคาม พบว่าการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแม่เต่า อำเภอแม่เต่า จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 ด้าน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ด้าน เรียงลำดับจากน้อยไปมาก คือ ด้านการจัดและให้มีบำรุงทางบกและทางน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรมด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

สุนิษา คาทุมมา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน พบว่า การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ด้านการบริการให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม และด้านการจัดให้มีบริการค้ำเนินกิจการ โรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 ด้าน คือ ด้านการจัดให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ด้านบำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการจัดให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้ ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านการจัดและให้มีบำรุงทางบกและทางน้ำ ด้านการจัดให้มีโรงฆ่าสัตว์ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการจัดให้มีการทางระบายน้ำ

ประมวล เกตุรา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าการพัฒนาของอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน โดยรวมมีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากน้อยไปมาก คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองและการบริหาร และด้าน โครงสร้าง
พื้นฐาน

พระมหาสุพจน์ สมนาคำ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามภารกิจ
ของวัดในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย พบว่า

1. ระดับการดำเนินงานตามภารกิจของวัดในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ
จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ใน
ระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านสาธารณูปการ ด้านการสาธารณะ
สงเคราะห์ ด้านการปกครอง ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม ด้านการศาสนศึกษา และ
ด้านการศึกษาสงเคราะห์

2. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามภารกิจของวัดในเขตปกครองคณะ
สงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามที่ตั้งของวัดที่คณะกรรมการวัดดำรงตำแหน่ง
โดยรวม พบว่าการดำเนินงานของวัด ที่ตั้งของวัดที่คณะกรรมการวัดดำรงตำแหน่งอยู่ในเขต
และนอกเขตเทศบาล มีการดำเนินงานตามภารกิจของวัดแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ด้านการปกครอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามภารกิจของวัดในเขตปกครอง
คณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานภาพของเจ้าอาวาส ที่
คณะกรรมการวัดดำรงตำแหน่ง พบว่า เจ้าอาวาสที่เป็นเจ้าคณะตำบลขึ้นไป และเจ้าอาวาส
ที่ไม่ได้เป็นเจ้าคณะตำบลขึ้นไป มีการดำเนินงานตามภารกิจของวัด ไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งศึกษาเฉพาะระดับความคิดเห็นของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ต่อการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดมหาสารคาม ภายใต้ยุทธศาสตร์ 6 ด้านของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดมหาสารคาม ดังแผนต่อไปนี้

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
สถานภาพของอาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	ระดับความคิดเห็นของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่าย พลเรือนต่อการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการความปลอดภัย ทางถนนจังหวัดมหาสารคาม
1. องค์กรที่สังกัด 2. ตำแหน่ง	1.ยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ การ ประชาสัมพันธ์ เรื่องอุบัติเหตุแก่ประชาชน ในทุกกลุ่ม 2. ยุทธศาสตร์ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย 3. ยุทธศาสตร์ การวิศวกรรมจราจร 4. ยุทธศาสตร์ การบังคับใช้กฎหมาย 5. ยุทธศาสตร์ การบริการการแพทย์ฉุกเฉิน 6. ยุทธศาสตร์ การติดตามและประเมินผล